

Cieľ dotazníkového prieskumu

Dotazník pre žiakov *Interakcia učiteľa a žiakov* zisťuje charakteristiky vzdelávacieho a výchovného pôsobenia učiteľov na žiakov. Za týmto účelom využíva dve kľúčové charakteristiky. Prvá zisťuje, ako žiaci vnímajú a popisujú (reflektujú) vzťah učiteľa k nim, druhá sa zameriava na spôsob vedenia žiakov učiteľom, t.j. do akej miery kladie na žiakov požiadavky, resp. akú im poskytuje voľnosť. Výsledky získané v oboch sledovaných charakteristikách sú dôležité pre sebareflexiu učiteľa, pre popis jeho vyučovacieho štýlu.

Zber údajov

Anonymný dotazníkový prieskum medzi žiakmi 6. – 9. ročníka Súkromnej základnej školy BellAmos sa uskutočnil v dňoch 9.- 13. 6. 2011 prostredníctvom aplikácie GoogleDocs.

Distribúcia dotazníkov

Dotazníky boli distribuované žiakom prostredníctvom aplikácie GoogleDocs. Po vyplnení boli dotazníky odoslané do mailovej schránky vyučujúcej dejepisu.

Účasť žiakov

Z celkového počtu 42 žiakov **6 – 9. ročníka** sa dotazníkového prieskumu zúčastnilo 37 žiakov, čo predstavuje 88%. Dôvernosť, anonymita a ochrana osobných údajov zostala zachovaná.

Výstavba dotazníka

Dotazník pre žiakov *Interakcia učiteľa a žiakov* (Gillnerová – Krejčová, Praha 2011) je súčasťou projektu Cesta ke kvalite (<http://www.nuov.cz/ae/evaluacni-nastroje>).

Dotazník bol koncipovaný na základe tzv. dvojdimenzionálneho modelu interakcie dospelých a detí – edukačný vzťah a edukačné riadenie. Dotazník pracuje s vyjadreniami samotných žiakov a zameriava sa na ich individuálne posúdenie.

Ďalšou časťou dotazníka predstavuje tzv. vysvedčenie učiteľa, ktoré v podstate iným spôsobom potvrdzuje výsledky a najmä ukazuje, ako reflektované správanie učiteľa hodnotí žiak na bežne používanej stupnici. Prvé tri položky súvisia s edukačným vzťahom, ďalšie tri s edukačným riadením.

Vyhodnotenie dotazníka

Dôvernosť, anonymita a ochrana osobných údajov zostala zachovaná – s dotazníkmi následne pracovala len jedna osoba (vyučujúca dejepisu). Po sumarizovaní boli dotazníky uložené v archíve školy.

- Položky 1 – 10, 21 – 30, 41 – 50 hovorí o edukačnom vzťahu učiteľa k žiakom, čiže patrí k dimenzii edukačného vzťahu. V každej desiatke týchto položiek prvých päť popisuje kladný vzťah a ďalších päť vzťah záporný.
- Položky 11 – 15, 31 – 35, 51 – 55 súvisia s požiadavkami učiteľa ako dôležitých zložiek dimenzie edukačného riadenia.
- Zvyšné položky 16 – 20, 36 – 40, 56 – 60 sa vzťahujú k voľnosti tiež v dimenzii riadenia.
- Skóre pre jednotlivé dimenzie získame tak, že bodujeme odpovede žiakov, pridelujeme 1 - 4 body za každú odpoveď. S výnimkou položiek súvisiacich so záporným vzťahom sú všetky odpovede hodnotené tak, že úplne súhlasný odpoveď získava 4 body, úplne nesúhlasné odpoveď 1 bod.

- Položky 6 – 10, 26 – 30, 46 – 50, tie sa označia obrátene, tzn. súhlasná odpoveď je hodnotená jedným bodom a nesúhlasné štyrmi bodmi.

Zistenia

Percentuálna distribúcia odpovedí vo významných položkách dotazníku

	rozhodne áno	sčasti áno	skôr nie	rozhodne nie
Je trpezlivá.	62%	32%	3%	3%
Často sa so žiakmi smeje.	16%	70%	8%	8%
Je tolerantná, dokáže dať žiakom "druhú šancu".	73%	27%	0%	0%
Kričí na žiakov.	0%	24%	59%	16%
Dokáže žiakov zosmiešňovať, ironizovať.	0%	5%	24%	73%
Pripomína neúspechy žiakov či ich chyby z minulosti.	3%	5%	49%	43%
Inovuje výučbu, vymýšľa nové úlohy.	70%	24%	5%	0%
Žiaci ju rešpektujú.	16%	62%	22%	3%
Vyučovacie hodiny majú jasný cieľ a štruktúru.	65%	32%	8%	0%
Uspokojí sa s každým vysvetlením nesplnenia úlohy.	3%	30%	38%	30%
Vo väčšine prípadov známkuje veľmi mierne.	11%	57%	19%	14%
Ak vyrušuje nejaký žiak, veľmi si to nevšíma.	3%	22%	49%	27%

Vysvedčenie učiteľa

Správanie sa k žiakom	1,2
Zmysel pre humor	2,1
Láskavosť a pomoc žiakom	1,3
Organizácia vyučovacej hodiny	1,5
Zaujímavé vyučovanie	1,4
Spravodlivý prístup a hodnotenie žiakov	1,3

Vyhodnotenia jednotlivých položiek – pre podrobnejšie výsledky pozri percentuálne vyjadrenie v prílohe

- Položky 1 – 10, 21 – 30, 41 – 50 – edukačný vzťah učiteľa k žiakovi; platí: čím viac percent (bodov), tým viac prevažujú prejavy kladného vzťahu učiteľa v reflexii žiakov
 - z toho 6 – 10, 26 – 30, 46 – 50 – záporný vzťah

Zhrnutie:

Pri položkách 1 – 5 bolo **84%** odpovedí kladných, pri položkách 21 – 25 to bolo **92%** a pri položkách 41 – 45 kladne odpovedalo **95% (priemer 90%)**.

- Položky 11 – 15, 31 – 35, 51 – 55 – požiadavky učiteľa (edukačné riadenie); platí: čím viac percent (bodov), tým viac žiakom reflektovaných požiadaviek, ktoré učiteľ kladie

Zhrnutie:

Pri položkách 11 – 15 bolo **95%** odpovedí kladných, pri položkách 31 – 35 to bolo **89%** a pri položkách 51 – 55 kladne odpovedalo **94% (priemer 93%)**

- Položky 16 – 20, 36 – 40, 56 – 60 – miera voľnosti (edukačné riadenie), platí: čím viac percent (bodov), tým viac voľnosti

Zhrnutie:

Pri položkách 16 – 20 bolo **30%** odpovedí kladných, pri položkách 36 – 40 to bolo **20%** a pri položkách 56 – 60 kladne odpovedalo **23% (priemer 22%)**

Odporúčania a opatrenia

1. Vzhľadom na pomerne vysoké percento (22%) pri položkách – 20, 36 – 40, 56 – 60 – miera voľnosti, analyzovať tento stav, pomenovať príčiny a zvoliť vhodné metódy pre odstránenie nežiaducich javov.